

Langt hjemmefra jakter han flasker og sjeler i Norge

Det var først da Willie Roslyn sluttet med gateevangelisering og begynte med flaskesamling at han fikk snakke med folk om tro.

TEKST: Alice Tegle, Korsets Seier. FOTO: Thomas Vikeså, Korsets Seier

Har du streifet gatelangs en helg i Stavanger sentrum det siste året? Da har du kanskje sett en ung afrikansk mann løpe fra søppeldunk til søppeldunk. Når det regner har han en plastponcho fra pizzarestauranten Egon, blå jeans og svarte sko på seg. De fleste tror han selger dop, men de som stopper opp og snakker med ham får seg en liten overraskelse.

– Redder liv

Willie Roslyn er nemlig masterstudent i teologi ved VID høyskolen i Stavanger. Målet hans er å bli pastor i Norge eller på Madagaskar. Han slapp gjennom nåløyet i hjemlandet og sikret seg stipendet som førte ham til Norge og det som tidligere het Misjonshøgskolen. Tilbake på Madagaskar sitter kona og de to døtre hans, og det er her flaskesamlingen kommer inn i bildet.

– Det norske folk er velsignet fordi de vokser opp i luksus. Selv de fattige trenger ikke være bekymret for å sulte eller motta helsehjelp. Fra deres perspektiv er pantflasker ingenting, men for meg er det en liten jobb som gir penger nok til å redde liv. De er med å holde familien min i live, sier teologistudenten.

Men å redde liv er ikke alltid like enkelt, i alle fall ikke for en flaskesamler. For at det ikke skal gå utover studiene samler han flasker kun i helgene, men det tar lang tid. Fra klokken fire på ettermiddagen går han gate opp og gate ned på jakt etter tomflasker nordmenn har kastet fra seg. Først klokken tre på natten er han tilbake i hybelen sin.

– Du må være forberedt på alt i flaskesamlerbransjen. Det handler om strategi, fysisk styrke og utholdenhet. Alt går på tid. Det er ikke for hvem som helst, blunker han lurt.

Får viktig kunnskap

Fredags ettermiddag er vanligvis en tid hvor det yrer av folk i oljehovedstaden, men ikke nå. Etter de nye Korona-restriksjonene kom på nyåret er det merkelig stille. Det betyr også færre folk som kaster pantflaskene sine, og dermed høyere konkurranse mellom de ti flaskesamlerne som vanligvis er her; åtte rumenere, én etiopier og Willie Roslyn.

Noen ganger blir det krangling om flaskene, men Roslyn forteller at han unngår konfrontasjon. Hans strategi er å komme raskest til flaskene. Derfor må han løpe mellom søppeldunkene. På et hemmelig sted gjemmer han søppelsekken med flasker, for å unngå at den ekstra bagasjen skal forsinke ham. Han er nøye med at søppelsekken skal være gjennomsiktig, så folk forstår hva han har fore når han tar nattens fangst med hjem.

– *Ikke akkurat en drømmejobb for en teologistudent?*

– For familien min er de 500 til 1000 kronene jeg tjener på en helg nok til å gi dem mat og det de trenger en hel uke. Dessuten holder jeg byen ren.

Gasseren snakker rolig, nesten uhørlig, uansett samtaleemne. Hvis forbigående stirrer på ham, smiler han forsiktig og løfter hånden til en diskret hilsen.

– Jeg får evangelisert for langt flere på gata enn hvis jeg jobbet på Kiwi, påpeker han.

– Det har gitt meg en kunnskap om norsk religiøsitet jeg tror mange norske pastorer ikke har.

Forventet mer kristendom

Han visste ikke mye om dette landet langt nord, men så for seg at Norge var et sted å vokse i troen. Dette er tross alt Madagaskar-misjonærenes vugge. Selv tilhører han en menighet som i sin tid ble etablert av utsendinger fra Det norske misjonsselskap (NMS). Da han kom hit august 2019, ble han imidlertid kjent med en gruppe misjonærer fra Asia. De var kommet til Nord-Europa for å evangelisere. De kontaktet forbigående og tilbød dem helbredelse ved bønn. Roslyn ble med, men responsen de fikk ble et lite slag i trynet.

– Da jeg først kom til Norge, ble jeg sjokkert over hvor få det var som sa de var kristne. De unge virket så kalde i møte med evangeliet. Jeg grublet på hvorfor dette folket, som bragte evangeliet til landet vårt, ikke trenger det selv.

Ute på torget i Stavanger blir det stadig mørkere og kaldere. Det er verken folk eller flasker å se, så det er god tid å tenke denne ettermiddagen. Roslyn slår en god gammeldags floke, men beholder smilet mens han forteller:

– Noen av dem sier de har kristne foreldre, men jeg får ikke inntrykk av at noen har overført troen til barna, verken hjemme eller på skolen. De kjenner ikke kristendommen, så de glemmer at de er kristne. De ber ikke en gang for maten, sier en vantro Roslyn.

Mange «skapkristne»

Da koronaen ankom sluttet håndspåleggingen med de globale misjonærene, men han har ikke sluttet med gateevangelisering av den grunn. Tvert imot opplever han det lettere å dele troen når han samler flasker enn når han tilbyr forbønn.

De fra eldre generasjoner han treffer på har hatt kristendomsundervisning på skolen, gått på søndagsskolen og bedt aftenbønn på sengekanten da de var små. Dét gjør dem mer mottakelige, er teologistudentens erfaring.

– De fleste blir faktisk veldig glade når jeg sier jeg er kristen. Det er som at vi har noe til felles, og da kan vi snakke lenge sammen. Mange av dem sier til meg at det er noe galt i Norge. De mener at folk har fått så mye velstand at de tror de ikke trenger kristendom. De deler sin uro om det.

– *Hvordan stiller unge seg til foreldregenerasjonens bekymring?*

– For å være helt ærlig, sukker han og trekker på skuldrene: – De bryr seg ikke.

Skylder på Luther og Marx

Teologistudenten begynner å ramse opp en rekke årsaker til at kristendommen er på vikende front i Vest-Europa.

– Jeg har alltid sett på kristendommen som et vestlig fenomen, men etter jeg kom hit ser jeg at det er den er blitt noe ikke-vestlig. Dette er veldig interessant for meg.

Roslyn tenker seg om og sier ut i luften:

– Noen hevder at når folk får høyere utdanning blir de mer rasjonelle og derfor skeptiske til kristendom. I landet vårt har vi ikke kommet til den fasen.

– *Kommer dere også til å forlate Gud og kirke dersom utdanning og velstand øker?*

– Jeg tror ikke det, sier han selvsikkert etterfulgt av et stort smil.

– I Madagaskar er alle kirker fulle hver søndag, uansett om de er gode eller dårlige. Kanskje er det på grunn av at vi er fattige eller mindre rasjonelle? Uansett har vi jo mange lærde mennesker i

landet også som tror, så jeg tror ikke det. Mange lærde er enige med meg i at det er noe veldig typisk vest-europeisk.

Det siste året har han lest Martin Luther og de ateiste filosofene, Karl Marx og Friedrich Nietzsche, for å prøve å forstå hva som kan ha forårsaket nordmenns distanserte forhold til kristendommen. Roslyn mener de på ulike måter har bidratt til å løsrive folk fra kirken.

– Luther gjorde at religiøsitet ikke var avhengige av en overmakt i kirken, mens Nietzsche og Marx kritiserte kirke og religion. Slik kan kirken ha mistet litt av den avgjørende rollen den hadde i det europeiske samfunnet, for eksempel i Middelalderen.

– *Er det umulig å nå ut til nordmenn med evangeliet i dag?*

– Nei, jeg tror ikke det, for det er fortsatt mange spor av kristendommen i det norske samfunnet, men jeg tror ikke nordmenn ser at det trygge samfunnet de lever i er en frukt av deres kristne kulturarv.

Etter halvannet år i Norge tenker han ikke lenger på kristendommen som fraværende i det norske samfunnet, tvert imot.

– I kirken på Madagaskar kan det være fra 500 til 1000 mennesker på gudstjeneste hver søndag. Her er man fornøyd hvis det kommer 50 eller 100. Likevel vet at jeg at kristendommen er tydelig tilstede i dette landet.

Han trekker frem lav kriminalitet, lite korrupsjon og jevn fordeling.

– Dette er et samfunn jeg anser for å ha en kristen livsstil. Folk bryr seg ikke om kristendom, men livet deres speiler det Bibelen sier. Det er kirkens suksess. Den har

klart å disiplinere folk på viktige områder. Jeg mener at kristne i Norge har grunn til å være stolte og takknemlige over at evangeliets kraft preger det norske samfunnet på en slik måte.

Samtidig har han ikke glemt alle de unge, «kalde», ei heller uroen foreldrene deres kanskje gjemmer på.

Omvendt misjon

– Nordmenn har ikke forlatt kristendommen, men de er på vei til å miste den om vi ikke gjør noe. Om ti år er det kanskje allerede for sent, så de trenger en vekkelse. Det tror jeg virkelig.

I likhet med de asiatiske misjonærene som kom til Stavanger for å bringe evangeliet tilbake til Vesten, kjenner også Roslyn på et ansvar født ut av takknemlighet til det famlende landet i nord..

Håpet hans er at nordmennene skal vende om og tilbake til den frimodige troen som førte til at de første misjonærene reiste fra Norge til Madagaskar på 1800-tallet.

– Vi i det globale sør har et ansvar for vekke europeerne og minne dem om hvem de er, for jo mer folk glemmer sin kristendom, jo mer glemmer de sin egen historie.

Roslyn avslører deretter at han drømmer om å en dag erstatte flaskesamlingen med pastortjeneste, enten i Norge eller hjemlandet. Enn så lenge er gata hans kirke og folkene der hans menighet.

– Ingen drahjelp fra kristne

At det er flaskesamling og ikke forbønn som åpner opp for evangelisering forundrer ikke leder for Ungdom i Oppdrag, Andreas Nordli.

– Når du er flaskesamler får du sympati. Nordmenn elsker å gi. Mange opplever det nok meningsfylt å gi av sin tid i form av en samtale, i stedet for «bare» å ta imot forbønn, sier han til Korsets Seier.

Han mener at engasjementet Roslyn viser for vekkelse i Norge er en tankevekker.

– Jeg tror håpet for kristentroen i Norge i stor grad er avhengig av misjonærer fra sør. Derfor må vi som kristne gi rom til evangeliseringstrangen de har, gi dem en talerstol i våre menigheter og sette av tid til å bygge en relasjon med dem.

UiO-lederen mener kristne i Norge kan lære av evangeliseringstrangen og risikoviljen det innebærer å vitne for mennesker på gata. Samtidig påpeker han at norske kristne også har mye å lære evangelister som Roslyn:

– Du kan ikke bare eksportere et evangelium, du må først forstå sammenhengen du evangeliserer i. Norsk misjon har lang erfaring med hvordan å tilpasse seg en fremmed kultur. Den kunnskapen må vi dele hvis vi vil de skal lykkes med vekkelsen.

– *Du delte dine tanker om dette på debattplass i Dagen i 2018. Er norske kristne blitt bedre på misjonssamarbeid siden den gang?*

– Nja, det vet jeg ikke, men to år er jo ikke så veldig lenge, i alle fall ikke når du har passert 30, påpeker han – og legger til:

– Men jeg tror ikke vi er flinkere å samarbeide i dag. Dessverre.

Stavanger som misjonsmark

Tilbake på torget i Stavanger går ettermiddag mot kveld. William Roslyn står alene i mørket. Etter halvannet år i Norge har han fortsatt til gode å få noen kristne venner fra Norge. Noen få feststemte mennesker krysser torget. Den unge teologistudenten speider etter dem, men det er ingen tomflasker i sikte. Den gjennomsiktige søppelsekken er langt fra full, men Roslyn gir ikke opp jakten, verken på flasker eller sjeler.

– Kirkens oppgave er ikke bare å nå de i kirken hjemme eller ute i misjon Det er også alle dem som er utenfor vår egen dør, som ikke har en kirke å gå til. Jeg vil minne dem om at de har vært kristne en gang, minne dem om hvordan det var før og bringe troen tilbake til dem. Javisst skal vi nå de unådde, men mange av dem er nok nærmere oss enn vi tror.